

Vi skal gå samme vej

Hvad betyder det at arbejde recovery-orienteret rehabiliterende, og hvordan sættes borgeren reelt ved roret? I Herning og Roskilde Kommuner erfarede man, at det er afgørende at have en fælles forståelse for tilgangen på tværs af socialpsykiatrien. Alle i socialpsykiatrien har nemlig en opgave i at understøtte, at borgerne får det bedre. Social- og Boligstyrelsens koncept for omlægning til tilgangen giver et fælles sprog og en fælles retning for arbejdet.

- Det nytter ikke noget, at de udførende tilbud går én vej og myndighedsafdelingen går en anden vej. Vi havde ikke samme opfattelse af, hvad det vil sige at arbejde recovery-orienteret.

Sådan fortæller Gitte Ejlskov Schrøder, afdelingsleder i socialpsykiatrien i Herning Kommune, om tiden før de udviklede deres faglige praksis i et partnerskab med Social- og Boligstyrelsen.

Recovery-orienteret rehabilitering er den faglige tilgang i Social- og Boligstyrelsens koncept for strategisk udvikling og omlægning af kommunens samlede socialpsykiatri. Gennem otte retningsgivende principper beskrives en fælles faglig tilgang, som gælder på tværs af udfører, myndighed og kommunens politiske og administrative ledelse.

- Vi troede, vi mente det samme og gjorde det rigtige, uddyber Nete Kragelund, chef for Samarbejde, Rådgivning og Visitation, der er myndighedsafdeling i Herning Kommunes socialpsykiatri.

I dag har både myndighed og udfører blandt andet et fælles fokus på, at det er borgernes egne håb, ønsker og drømme, der sætter retningen for den støtte, man modtager i socialpsykiatrien i Herning.

Alle har en opgave i at understøtte borgerens recovery

Fokus på borgerens håb, ønsker og drømme er også omdrejningspunkt i Roskilde Kommune. På fx myndighedsområdet arbejdes der målrettet med at finde frem til netop det via voksendredningsmetoden VUM 2.0.

Roskilde Kommune har ligesom Herning Kommune samarbejdet med Social- og Boligstyrelsen om at omlægge socialpsykiatrien mod recovery-orienteret rehabilitering. Her har de haft fokus på, hvordan den faglige tilgang udvikles og kommer til udtryk i den samlede socialpsykiatri. Socialchef Christine Vendel Jensen fortæller:

- Der er forskel på at omlægge til recovery-orienteret rehabilitering i vores drift og i vores myndighedsafdeling ... men alle har kendt deres roller og deres ansvar i forhold til at arbejde med at udvikle socialpsykiatrien.

Koncept for omlægning af socialpsykiatrien

Social- og Boligstyrelsen har udgivet et koncept for strategisk udvikling og omlægning af socialpsykiatrien til den faglige tilgang, *recovery-orienteret rehabilitering*. Herning og Roskilde Kommuner har i fire år været en del af Social- og Boligstyrelsens nu afsluttede partnerskab for strategisk udvikling og omlægning til recovery-orienteret rehabilitering.

[Læs mere om konceptet her](#)

Omlægningen til recovery-orienteret rehabilitering, beskrives også som en fælles indsats i Social- og Boligstyrelsens koncept. Alle har en opgave i at bidrage til, at borgeren kommer sig – enten direkte i samarbejde med den enkelte borger eller ved at sætte retning og rammer, der understøtter borgerens recovery.

Hvordan de forskellige leder- og medarbejdergrupper i socialpsykiatrien kan arbejde med afsæt i den faglige tilgang, giver konceptets materialer svar på. For ligesom erfaringerne fra Roskilde Kommune siger, kan der være forskel på, hvordan det gøres i fx en myndighedsafdeling og i socialpsykiatriens tilbud.

Ind og ud af socialpsykiatrien

I Herning og Roskilde Kommuner har de også haft et særskilt fokus på, at det skal være nemt for borgeren at komme ind og ud af socialpsykiatrien.

- Vi kunne se, at vi havde borgerne i vores tilbud i meget lang tid. Det var et af de områder, som fik os til at ville noget andet og mere, fortæller Gitte Ejlskov Schrøder.

I Herning har de arbejdet med, hvad der kendetegner en god afslutning på et forløb i socialpsykiatrien. Indsatsen i Herning har i dag et større fokus på borgerens netværk og støtte til at deltage i almene fællesskaber. Der arbejdes efter at finde frem til lige præcis det, som den enkelte borger blomstrer af.

- Den kommunale socialpsykiatri er et godt sted at komme, når man har brug for det. Men det er faktisk mange andre steder i et levet liv, at borgeren vitterligt rykker sig, fortsætter Gitte Ejlskov Schrøder.

En vigtig forudsætning for, at det er trygt at give slip på støtten fra socialpsykiatrien, er visheden om, at man hurtigt kan få hjælp igen, hvis man får brug for det. Og har man brug for støtte fra andre steder end det kommunale system, ved man, hvor man kan få det.

Afdelingsleder i socialpsykiatrien i Herning opsummerer det med, at det skal være nemt at komme og nemt at gå fra støtten i kommunens socialpsykiatri.

Roskilde Kommune har udviklet en åben rådgivning ved navn *Gro*. Der skal sikres den rette hjælp til den rette tid i socialpsykiatrien i Roskilde.

Udviklingsarbejdet har givet et fokus på at tilpasse kommunens tilbud til borgernes behov, også hvis behovet opstår om aftenen eller i weekenden, fortæller socialchef Christine Vendel Jensen.

Relevante og fleksible tilbud er, ifølge Social- og Boligstyrelsens koncept, en vigtig organisatorisk forudsætning i arbejdet med at omlægge socialpsykiatrien mod recovery-orienteret rehabilitering. Sammen med de otte faglige principper er otte organisatoriske forudsætninger hovedelementerne i konceptet, der guider til en samlet omlægning af socialpsykiatrien.

Borgerne viser vejen

Hvis Gitte, Nete og Christine skal give ét godt råd til andre, som overvejer at gå i gang med at omlægge den samlede socialpsykiatri, er de helt enige. Christine formulerer det sådan her:

- Få borgerne med, for det er dem, der ved både hvor skoen trykker, og hvad de har brug for fra os.

For at udvikle en recovery-orienteret rehabiliterende praksis har Herning og Roskilde inviteret borgerne med rundt om bordet i de rum, hvor der træffes beslutninger om, hvordan socialpsykiatrien skal udvikles. Nete uddyber:

- Tag borgerne med i udviklingsarbejdet, hele vejen. Fra idéudvikling, beslutninger og til udførelse. Hav dem med hele vejen. For der er rigtig mange vigtige tiltag i vores proces, som er kommet fra borgerne.

Skrevet af Social- og Boligstyrelsen august 2023

Få hjælp til omlægning af socialpsykiatrien

Social- og Boligstyrelsen tilbyder strategiske udviklingsforløb til kommuner, der ønsker hjælp til at arbejde systematisk med en omlægning af socialpsykiatrien.

Få rådgivning og støtte til bl.a. at styrke kommunens organisatoriske forudsætninger for en omlægning, vurdere kommunens brug af tilbudsviften, formulere mål for udviklingsarbejdet og arbejde med prøvehandling gennem et forløb på halvandet år.

Læs mere om de strategiske udviklingsforløb